

Plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Ribbybergsskolan 2022/2023

Innehållsförteckning

1. Ribbybergsskolans organisation, ansvar och tidsram för planen	3
Inledning	3
Ribbybergsskolan	3
Ansvar och giltighet för planen	3
Skolans trygghetsteam	3
Planens giltighet	3
2. Bakgrund, lagar och styrdokument	4
Läroplanen	4
FN:s barnkonvention	4
Diskriminering	4
Kränkande behandling	5
4. Delaktighet och förankring av planen	5
Elevens delaktighet	5
Vårdnadshavarnas delaktighet	5
Personalens delaktighet	5
Förankring av planen:	6
5. Utvärdering av läsårets plan	6
Metod	6
Analys	6
6. Främjande insatser 2022/2023	6
7. Förebyggande insatser 2022/2023	7
Bilagor	8
Bilaga 1 - Länksamling	8
Bilaga 2 - Beskrivning av kartläggningsmetoder	9
Trivselenkät	9
Hälsoenkät	9
Skolenkät	9
Trygghetsvandring	9
DF-respons	9

Utbildningsförvaltningen

1. Ribbybergsskolans organisation, ansvar och tidsram för planen

Inledning

Vad innehåller planen för kränkande behandling? Det innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Du hittar också redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året och avslutas med en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Ribbybergsskolan

Ribbybergsskolans vision är att **tillsammans når vi målet**. Detta gäller i alla sammanhang – i samverkan med elever, vårdnadshavare och mellan personal på skolan. Ribbybergsskolan är en F-6-skola med drygt 500 elever. Skolan har ett stort upptagningsområde som sträcker sig från Västerhaninge och vidare bort mot Nynäshamns kommungräns. Skolan har en fin omgivning med mycket skog och natur. På Ribbybergsskolan arbetar vi med positiv förstärkning och ett inkluderande arbetssätt där varje elev ska känna sig sedd och delaktig.

Ansvar och giltighet för planen

Johanna Jozic, rektor, ansvarar för att Planen mot diskriminering och kränkande behandling årligen utvärderas och skrivs om i samverkan med elever, personal och vårdnadshavare.

Arbetsmiljölagen 3 kapitlet. 2 § talar om arbetsgivarens skyldighet att planera, leda och kontrollera arbetsmiljöarbetet, vilket innebär att få all personal på skolan att arbeta utifrån planen.

Trygghetsteamet är drivande i arbetet med att förankra planen hos såväl personal som elever och vårdnadshavare. Planen är ett levande dokument utifrån åtgärder och insatser som syftar till att säkerställa att arbetet mot diskriminering och kränkande behandling efterlevs.

Utbildning som omfattas av planen är årskurs F-6 samt fritidshemmet.

Skolans trygghetsteam består läsåret 22/23 av:

Hélène Stålhjem - kurator

Sofia Boström - socialpedagog

Peter Weitz - fritids

Alexandra Norman - lärare

Emilie Sjöstrand - lärare

Jon Odell - lärare

Karl Öster - lärare (elevrådet)

Stefan Hertz-lärare

Planens giltighet

Upprättad augusti 2022.

Planen gäller från: 2022-09-01

Planen gäller till: 2023-09-01

Utvärdering och uppföljning sker i juni 2023.

2. Bakgrund, lagar och styrdokument

Arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan styrs av diskrimineringslagen (2008:567) och skollagens sjätte kapitel (2010:800). I diskrimineringslagen tar man upp förbud kring trakasserier, diskriminering och kränkningar utifrån diskrimineringsgrunderna: kön, ålder, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, etnicitet, könsidentitet eller könsuttryck samt sexuell läggning.

Läroplanen

Av Lgr 11, kap 2.1 (Läroplan för grundskolan, grundsärskolan, förskoleklassen och fritidshemmet) framgår att "alla som arbetar i skolan ska aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper, och visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt".

FN:s barnkonvention

FN:s barnkonvention bygger på 4 grundprinciper. Januari 2020 blev FN:s konvention om barnets rättigheter svensk lag.

Artikel 2 - Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3 - Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.

Artikel 6 - Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12 - Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

Till dessa har vi också lyft fram ytterligare två:

Artikel 19 - Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.

Artikel 28 - Barn har rätt till utbildning. Grundskolan ska vara obligatorisk, kostnadsfri och tillgänglig för alla.

3. Definition av begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när ett barn eller vuxen på osakliga grunder behandlas sämre än andra och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, utseende eller ålder.

- **Direkt diskriminering** innebär att en elev missgynnas med direkt koppling till någon av ovanstående diskrimineringsgrunder.
- **Indirekt diskriminering** innebär när alla behandlas lika oavsett diskrimineringsgrunderna, t.ex. utbud av samma mat till alla oavsett religiösa skäl.
- **Trakasserier** är en kränkning som har koppling till en av diskrimineringsgrunderna: kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller könsöverskridande identitet eller uttryck.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kallas en kränkning som inte kan kopplas till någon diskrimineringsgrund men som kränker en elevs värdighet. Att tillrättvisa en elev för att upprätthålla ordningen på skolan är inte att utsätta en elev för kränkande behandling, även om eleven kan uppleva det som en kränkning (DO). Skolan har en skyldighet att skyndsamt göra en anmälan vid misstanke om kränkande behandling. Anmälan följs vid behov upp av en utredning. Detta innebär att skolan måste vidta åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningarna upprepas. Vi använder oss av systemet DF respons vid anmälan om kränkning samt till våra utredningar.

Kränkande behandling kan vara:

- Fysiska - slag, knuffar, sparkar, fasthållning
- Verbala - hot, svordomar, öknamn, förolämpningar, könsord
- Psykosociala - miner, gester, suckar, blickar, ryktesspridning, utfrysning
- Text/ bild - sms, mms, e-post, lappar, brev, klotter, sociala medier

4. Delaktighet och förankring av planen

Elevers delaktighet

Eleverna informeras om planen mot diskriminering och kränkande behandling vid varje läsårsstart. Eleverna deltar aktivt i värdegrundsarbete genom klassråd och elevråd. Elevernas uppfattning om trivsel och trygghet på skolan fångas upp i de regelbundna trivselenkäter som genomförs 4 gånger per läsår. Enkäten ger eleverna möjlighet att själva sätta ord på var, hur och när otrygga situationer kan uppstå. Trygghetsteamet i samverkan med elevrådet håller även i trygghetsvandringar med en grupp elever från samtliga årskurser.

Elever i årskurs fyra svarar även på en kommunövergripande enkät med frågor kring studiero och trygghet och som ligger till grund för hälsosamtal med skolsyster. En förkortad och förenklad version av planen finns placerad i samtliga klassrum.

Vårdnadshavarnas delaktighet

På höstterminens föräldramöte får vårdnadshavare ta del av planen mot diskriminering och kränkande behandling. Planen finns synlig på skolans hemsida.

Personalens delaktighet

Genom en tydlig förankring av planen och ett gemensamt förhållningssätt förväntas alla medarbetare delta i diskussioner, kartläggningar och återkommande värdegrunds- och trygghetsarbete. Vid en återkommande punkt på pedagogiskt forum, ges alla möjlighet att påverka det gemensamma arbetet. Vid läsårets slut analyserar och utvärderar personalen genomförda insatser och icke genomförda insatser och ligger som grund för nästkommande plan.

Förankring av planen:

Föräldrar uppmanas att ta del av planen som publiceras på Unikum och informeras om på föräldramöte. Mentorerna, tillsammans med eleverna, går igenom den i respektive klass och har även möjligheter att lämna synpunkter via klassråd till elevråd. Personalen delges information om planen på arbetsplatsträff och samtliga läser de utkast som delas ut innan planens fastställande. Vid aktuella händelser ska all personal utgå från denna plan.

5. Utvärdering av läsårets plan

Metod

Föregående plan utvärderas av samtliga pedagoger under uppstartsdagarna i augusti. Trygghetsteamet har genomfört en egen utvärdering gällande hur skolan arbetat med, samt levt upp till, Planen mot diskriminering och kränkande behandling. Ärenden från DF-respons ger trygghetsteamet en viktig helhetsbild gällande trivsel och trygghet på hela skolan.

Alla elever på skolan har haft möjlighet att svara på skolans trivselenkät. Elever och vårdnadshavare har också möjlighet att uttala sig om trygghetsrelaterade frågor på klassråd, elevråd och skolråd. Vårdnadshavarna och eleverna i åk 4 har utvärderat delar av planen genom att svara på den kommunövergripande skolenkäten.

Analys

Utifrån trivselenkätena kan vi se att det finns områden som fortfarande känns otrygga, toaletter, skogen, fotbollsplanerna samt omklädningsrummet. Vi har på skolan upplevt att språkbruket blivit sämre och gemensamt tagit krafttag kring språkbruket på skolan. Vid kränkningar så anmäler personalen detta i vårt system (DF respons) för kränkande behandling. Detta gör att vi utreder en kränkning skyndsamt med berörda och kan reda ut situationen samt informera vårdnadshavare. Trygghetsteamet tar vid i de fall vi ser att behovet av ytterligare utredning och insats kring kränkningens ärenden.

6. Främjande insatser 2022/2023

- Åk F-4 arbetar aktivt med "Stopp min kropp materialet". Vi deltar också på "Stopp min kropp-veckan som är i september
- Åk 4-6 arbetar med materialet "Värsta bästa nätet"
- Skolgemensamma traditionsenliga aktiviteter såsom FN-dagen, rocka sockorna, lucia, skolavslutning, idrottsdag, fadderdag, Ribbybergsskolans dag, vänskapsvecka mfl.
- Klassråd och elevråd
- Klasskontrakt utifrån barnkonventionens artiklar alternativt PAX-vision
- Trygghetsvandring
- Trivselenkäter för samtliga årskurser
- Rastaktiviteter
- Insamling av telefoner varje dag
- Personal ute på raster och i omklädningsrum
- Mentor följer upp elevens kunskapsutveckling, trivsel och trygghet
- Bråka smartare, verktyg för att ge elever att lösa konflikter innan de eskalerar samt för pedagoger att medla i konflikter.

7. Förebyggande insatser 2022/2023

- All personal tar del av Planen mot diskriminering och kränkande behandling.
- Trygghetsteamet erbjuder stöd kring material såsom exempelvis "Stopp min kropp" (som alla från FK-åk 4 arbetar med) och "Värsta bästa nätet".
- Gemensamma traditioner på skolan för ökad trygghet och vi-känsla.
- Gemensam mall för likvärdiga klassråd.
- Trygghetsteamet ansvarar för layout samt insamling av data av trivselenkäten och delger personalen resultatet.
- Personalen ansvarar för att enkäten genomförs samt att resultatet följs upp.
- Trygghetsteamet synliggör diskrimineringsgrunderna och barnkonventionens artiklar.
- Socialpedagog ansvarar för rastverksamhet.
- Trygghetsteamsmöte varje vecka, vilket bidrar till ett mer aktivt trygghetsteam.
- Elevhälsoteamsmöte varje vecka.
- Mobiltelefonshotell
- Tillgängliga lärmiljöer
- PAX (modell för lärare att skapa trygghet och arbetsro i klassrummet)
- Systematiskt arbete med frånvarorapportering
- Pedagoger ska agera direkt då det kommer till kännedom att någon elev känner sig kränkt eller otrygg på skolan.
- Regelbundna utvecklingssamtal där eleven pratar kring sina kunskapsmässiga och även sociala utveckling.
- Representant från skolan ingår i Västerhaninges ungsam-grupp samverkansforum mellan skola, socialtjänst, polis, fritidsgård och Svenska kyrkan.
- Bråka smartare

Bilagor

Bilaga 1 - Länksamling

<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/krankande-behandling-mobbning-och-diskriminering>

<https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten>

<https://www.do.se/diskriminering/diskriminering-olika-delar-samhallet/diskriminering-forskola-skola-hogskola/ingen-far-diskriminera-dig-i-skolan>

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

Trivselenkät

Trivselenkäten genomförs av alla elever på skolan fyra gånger per läsår. Sedan 2022 görs trivselenkäten digitalt av alla elever. Resultaten samlas in och sammanställs av Trygghetsteamet som vidare delger personalen om respektive klass resultat.

Enkäten syftar till att alla elever anonymt ska få möjlighet att uttrycka tankar och känslor kring trygghet och trivsel på skolan.

Hälsoenkät

Hälsoenkäten genomförs som förberedelse för hälsosamtalet i årskurs 4. Samtalet syftar till att ge eleverna möjlighet att prata och resonera kring sin hälsa tillsammans med skolsköterskan. Vid behov lyfter skolsköterskan identifierade problemområden med respektive pedagog för att kunna arbeta vidare med området.

Skolenkät

Skolenkäten har besvarats av elever åk 5, skolpersonal samt vårdnadshavare. Resultaten från enkäten visas i tabeller med indexvärden (0-10). Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning

Trygghetsvandring

Trygghetsteamet genomför i samverkan med elevrådet trygghetsvandringar där elevrepresentanter från varje årskurs går tillsammans med en pedagog och identifierar otrygga eller problematiska platser på skolan. Det kan handla om saker som är trasiga eller platser som känns otrygga.

DF-respons (kränkingsärenden)

Vid kränkning mellan elev/elev, personal/elev skall detta göras en kränkingsanmälan i kommunens gemensamma system DF respons. Där reder personal ut händelsen och kontaktar vårdnadshavare om händelsen. I samband med kränkingsanmälan mailas en kopia automatiskt till rektor, kränkingsansvarig samt huvudman.

Är det en elev som utfört kränkningen samtalar ansvarig personal både med eleven som känner sig utsatt, och med den eller de som utfört kränkningen. Den akuta situationen måste lösas, så att båda sidor utvecklar en förståelse för situationen, utifrån sin ålder och mognad.

Om man ser en kollega utföra en handling som bedöms vara kränkande för en elev, ingriper man omedelbart och ber lugnt kollegan lämna situationen, och tar själv över. Därefter ska rektor informeras som beslutar om insatser och åtgärder.

Det krävs inga bevis om att en kränkning har ägt rum och skyldigheten att en utredning måste sättas igång är ett krav även om elever, vårdnadshavare eller personal inte vill. Åtgärderna måste leda till att diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling upphör både på kort och på lång sikt.

I de fall det kan vara aktuellt att anmäla en kränkning till socialtjänsten eller polisen, tar rektor beslut om detta.

